

Hudobná a tanečná fakulta
Centrum výskumu v spolupráci
s Katedrou tanečnej tvorby HTF
Vysokej školy múzických umení

Tanečný kongres Tanec.SK 2026

s medzinárodnou účasťou

TÉMA:

Význam medzinárodnej spolupráce pre umeleckú tvorbu a výskum v tanečnom umení

19 – 20 | 11 | 2026
KONCERTNÁ SIEŇ DVORANA
ZOCHOVA 1, BRATISLAVA

Z VEREJNÝCH ZDROJOV PODPORIL FOND NA PODPORU UMENIA

Príhovor organizátorky

Vážené dámy, vážení páni, milí tanečníci a priatelia,

srdečne vás vítame v mene Centra výskumu a Katedry tanečnej tvorby HTF VŠMU na 12. ročníku Tanečného kongresu – Tanec.SK 2026. Sme radi, že vďaka podpore Fondu na podporu umenia môžeme v tejto tradícii úspešne pokračovať aj v roku 2026.

Úprimná vďaka patrí Vysokej škole múzických umení a Baletu Slovenského národného divadla za prevzatie odbornej záštity, a osobitne garantkám kongresu – dekanke HTF VŠMU prof. Mgr. art. Irine Čiernikovej, ArtD., a riaditeľke Baletu SND Nine Polákovej.

Mimoriadne poďakovanie dnes patrí pani dekanke, ktorá stála pri zrode tohto podujatia v roku 2014 a s obrovskou odbornosťou recenzovala všetky doterajšie zborníky. Hoci sa jej pôsobenie na poste dekanky v januári 2027 zavŕši, pevne veríme, že v našom projekte zostane blízkou spolupracovníčkou aj naďalej. Ďakujeme, pani dekanka!

Počas uplynulých jedenástich ročníkov sme prostredníctvom projektu Tanečný kongres – Tanec.SK obohatili odbornú verejnosť o množstvo cenných poznatkov. Tento rok sme sa zamerali na tému: *Význam medzinárodnej spolupráce pre umeleckú tvorbu a výskum v tanečnom umení*.

Sme poctení, že naše pozvanie prijali vzácni zahraniční hostia – reprezentantka z Maďarskej tanečnej univerzity Dr. Anita Lanszki a odborníčky z pražskej HAMU, profesorka Dorota Gremlicová, Ph.D., a prorektorka AMU docentka Lucie Hayashi, Ph.D. V nasledujúcich príspevkoch nám prednášatelia priblížia konkrétne možnosti cezhraničnej akademickej a umeleckej spolupráce.

Všetkým prednášajúcim úprimne ďakujeme za ich snahu pripraviť príspevky a vám všetkým prajem podnetné a inšpiratívne chvíle tu, v Koncertnej sieni VŠMU.

Mgr. art. Ivica Liszkayová, PhD.
vedúca Centra výskumu HTF VŠMU

Príhovor dekanky HTF VŠMU

Vážení hostia, vážení pedagógovia, milí študenti, priatelia,

dovoľte mi, aby som vás v mene Hudobnej a tanečnej fakulty Vysokej školy múzických umení v Bratislave, ako aj vo svojom mene, srdečne privítala na 12. ročníku Tanečného kongresu Tanec.SK 2026 s medzinárodnou účasťou. Témou tohtoročného kongresu je ***Význam medzinárodnej spolupráce pre umeleckú tvorbu a výskum v tanečnom umení***.

Číslo dvanásť v sebe nesie veľa symbolov a významov, ktoré všetci dobre poznáme. Máme dvanásť mesiacov v roku, dvanásť hodín na ciferníku, dvanásť apoštolov, dvanásť znamení zverokruhu. Dvanástka je aj číslom tucta a v mnohých kultúrach sa spája s harmóniou, úplnosťou a celistvosťou.

V hudbe poznáme dvanásť poltónov chromatickej stupnice. Každý z nich má svoje miesto a svoj význam. Až ich vzájomným spájaním vznikajú nekonečné možnosti hudobného vyjadrenia. Podobne je to aj **v tanečnom umení**. Každá krajina, každá kultúra, každá umelecká škola prináša vlastný jazyk, vlastnú skúsenosť a osobitý pohľad na tanec. Práve ich vzájomné stretávanie, konfrontácia a spolupráca vytvárajú priestor pre nové umelecké podnety, tvorbu a výskum.

Možno práve v tom spočíva skutočný význam medzinárodnej spolupráce – nie v tom, aby sme boli rovnakí, ale aby sme **sa prostredníctvom svojich odlišností dokázali navzájom obohacovať**.

A ak je dvanástka symbolom zavŕšeného cyklu, verím, že pre nás nie je bodkou, ale krásnym začiatkom ďalšej kapitoly.

Pri tejto príležitosti by som sa rada poďakovala všetkým, ktorí kongres počas rokov formovali a spoluvytvárali. Ich zodpovedná práca a vytrvalosť umožnili podujatiu rásť, dýchať a inšpirovať nové generácie. Osobitné uznanie patrí vedeniu Centra umenia HTF a všetkým jeho členom.

Prajem vám všetkým dva dni plné obohacujúcich stretnutí, nových poznatkov a cenných podnetov k zamysleniu.

Ďakujem vám za pozornosť a želám nám všetkým, aby bol 12. ročník Tanečného kongresu Tanec.SK 2026 ďalším krásnym a inšpiratívnym stretnutím našej tanečnej komunity.

prof. Mgr. art. Irina Čierniková, ArtD.
dekanka HTF VŠMU

Program

Tanečný kongres – Tanec.SK 2026

19. – 20. novembra 2026 · Koncertná sieň Dvorana, Zochova 1, Bratislava

Piatok 20. novembra 2026

10.00 – 10.20	**Mgr. art. Eva Gajdošová** *Balet SND – prínos a podoby medzinárodných spoluprác po roku 1989*
10.20 – 10.40	**Mgr. art. Miroslava Stašková, ArtD.** *Prvý rok siete Sharing Contemporary Dance Practices na Katedre tanečnej tvorby v rámci programu CEEPUS*
10.40 – 11.00	**Mgr. art. Dominika Beňaková, ArtD.** *Medzinárodná spolupráca pre zachovanie odkazu Marthy Grahamovej*
11.00 – 11.10	*Prestávka*
11.10 – 11.30	**Mgr. art. Katarína Sninská, ArtD.** *Prezentácia výsledkov programu Erasmus+ pre rozvoj Súkromného konzervatória na Zádielskej ulici v Košiciach*
11.30 – 11.50	**PhDr. Mgr. et Mgr. art. Matúš Ivan, ArtD.** *Medzi tradíciou a kultúrnym dialógom: výučba slovenského ľudového tanca v Mozambiku*
11.50 – 12.20	**doc. Mgr. art. Jozef Meričko, ArtD.** *Medzinárodný divadelný angažmán tanečného umelca – skúsenosti zo zahraničného divadelného pôsobenia vo Volksoper Wien*
12.20 – 12.30	*Prestávka*
12.30 – 12.50	**Mgr. art. Lukáš Bobalik** *Adaptabilita a odolnosť v súčasnom tanci: Úloha medzinárodnej spolupráce vo výučbe*
12.50 – 13.10	**Mgr. art. Elena Chetvernya** *Letné tanečné workshopy na Slovensku v roku 2026 v kontexte medzinárodnej spolupráce*
13.10	**Diskusia – záver kongresu**

*Realizácia projektu bola podporená z verejných zdrojov **Fondu na podporu umenia**.*

Mgr. art. Eva Gajdošová

Balet SND – prínos a podoby medzinárodných spoluprác po roku 1989

ABSTRAKT

Medzinárodná spolupráca je v súčasnom baletnom svete kľúčovou hybnou silou umeleckého rozvoja, ktorej výsledkom je získavanie talentov, prepájanie škôl a štýlov, vytváranie priestoru na realizáciu výnimočných produkcií a obohacovanie repertoáru o nové choreografické rukopisy. V rámci stošesťročnej histórie Baletu SND mala medzinárodná spolupráca viacero podôb, jej možnosti sa však naplno rozvinuli až po páde železnej opony v roku 1989. V mojom príspevku sa zameriavam práve na obdobie po nežnej revolúcii, ktoré výrazným spôsobom zmenilo históriu tanca a baletu na Slovensku. Otvorenie hraníc umožnilo pozývať na spoluprácu čoraz viac zahraničných tvorcov a prinášať koprodukčné medzinárodné projekty. V mojom príspevku nemám ambíciu vymenovať všetky zahraničné spolupráce, zameriavam sa na tie, ktoré posúvali Balet SND do európskeho či svetového kontextu a boli výrazným obohatením repertoáru. Išlo o svetové premiéry a hosťovanie choreografov s medzinárodným renomé. V neposlednom rade chcem priblížiť poslednú dekádu, ktorá sa nesie v znamení uvádzania svetovej baletnej tvorby s podpisom prestížnych choreografických osobností, ako aj súčasných tvorcov s poetikou 21. storočia. Balet so svojím univerzálnym jazykom zostáva ideálnou platformou na prepájanie a medzinárodnú spoluprácu.

Kľúčové slová: Balet SND, medzinárodná spolupráca, repertoár, choreografia, nežná revolúcia (alebo obdobie po roku 1989).

Mgr. art. Eva Gajdošová (Žilina, 1964)

Absolvovala teóriu tanca na Vysokej škole múzických umení v Bratislave (1993). Tanečne pôsobila vo VUS-e (1986 – 1996), neskôr v nezávislých zoskupeniach a projektoch súčasného tanca. Bola šéfredaktorkou prvého odborného tanečného časopisu *Tanec*, neskôr viedla časopis *Salto*. Písala o tanci a divadle do rôznych umeleckých periodík: *Javisko*, *Taneční listy*, *Taneční zóna*, *Kultúrny život*, pre denníky *Sme* a *Pravda* atď. Pôsobila ako dramaturgička Baletu SND (1998 – 2000), neskôr na edičnom oddelení Divadelného ústavu Bratislava, kde autorsky realizovala edičné a výstavné projekty v oblasti tanca na Slovensku. V rokoch 2004 – 2010 viedla edičné oddelenie Centra marketingu SND, bola editorkou publikácií SND a šéfredaktorkou časopisu *Scéna SND*. Je autorkou publikácie *Súčasný tanec na Slovensku* (DÚ, 2014, 2018), spoluautorkou knihy *Dejiny slovenského divadla* (DÚ, 2020) a knihy *Podoby tanečného umenia na Slovensku 1920 – 2010* (DÚ, 2012). Od roku 2012 pôsobí ako dramaturgička Baletu SND. Dramaturgicky sa podieľala na vzniku pôvodnej tanečnej inscenácie Andreja Petroviča *Extáza* (Balet ND Košice, 2022) a pôvodného večera *1984/ Dorian Grey* v choreografii Hany Vidovej a Igora Holováča (Balet ŠO Banská Bystrica). Publikuje o tanci, je zodpovednou redaktorkou časopisu *Tanec*.

Mgr. art. Miroslava Stašková, ArtD.

Prvý rok siete Sharing Contemporary Dance Practices na Katedre tanečnej tvorby HTF v rámci programu CEEPUS

ABSTRAKT

Príspevok bilancuje prvý rok fungovania medzinárodnej akademickej siete *Sharing Contemporary Dance Practices*, založenej v rámci programu CEEPUS z iniciatívy Budapest Circus Arts and Contemporary Dance College. Sieť prepája vysokoškolské tanečné inštitúcie zo strednej a juhovýchodnej Európy (Budapešť, Praha, Linz, Skopje, Bratislava) s cieľom rozvíjať odbornú diskusiu a zdieľať skúsenosti v oblasti súčasného tanca.

Vyvrcholením prvého roka spolupráce bol **6. ročník medzinárodného festivalu univerzít tanca SHARE 2026** (9. – 13. júna 2026 v Bratislave), ktorý hostil približne 70 zahraničných účastníkov z 9 európskych škôl. Popri 8 praktických workshopoch a 3 umeleckých večeroch festival priniesol aj kritickú reflexiu vo Festivalových novinách a nový diskusný formát *Contextualize, Share, Discuss*. V závere autorka definuje pretrvávajúce výzvy v komunikácii a koordinácii siete a načrtáva jej budúce rozširovanie o nových partnerov z Rumunska a Rakúska.

Kľúčové slová: súčasný tanec, CEEPUS, medzinárodná spolupráca, vysokoškolské tanečné vzdelávanie, festival SHARE, akademická sieť

Mgr. art. Miroslava Stašková, ArtD. (Nový Jičín, 1984)

Absolvovala štúdium v odbore pedagogika moderného tanca na HTF VŠMU a odbor ekonomika a manažment na Univerzite Tomáša Baťu v Zlíne. V roku 2012 obhájila doktorandskú prácu *Rozvoj kvality pohybu v jazzovom tanci* na Katedre tanečnej tvorby HTF VŠMU, kde v súčasnosti pôsobí ako odborná asistentka. Na Súkromnom konzervatóriu v Nitre vyučuje predmety moderný tanec a koncertná a scénická prax z moderného tanca. Od roku 2008 pôsobí v Labanovom Ateliéri Bratislava, ktorého zámerom je šíriť cez vzdelávacie a umelecké aktivity odkaz svetoznámeho umelca Rudolfa Labana. V minulosti spolupracovala s inštitúciami ako SND, Prešporské divadlo, divadlo Malá scéna STU, Divadlo H. Ch. Andersena v Lubline (PL). V súčasnosti ako performerka spolupracuje s viacerými umeleckými zoskupeniami: mimoOs (predstavenie *.DOTyk*, *TETSU*, vzdelávací projekt *TELOHRA*); Dragúni (predstavenie *Rozumu zbavenia*) a Asociácia Bratislava v pohybe (site-specific projekt *Veľký nádych, Pulz Prešporka*).

Mgr. art. Dominika Beňaková, ArtD.

Medzinárodná spolupráca pre zachovanie odkazu Marthy Grahamovej

ABSTRAKT

Príspevok mapuje štrnásťročnú (2012 – 2026) medzinárodnú spoluprácu Katedry tanečnej tvorby VŠMU a Tanečného konzervatória Evy Jaczovej s kľúčovými inštitúciami odkazu Marthy Graham (Martha Graham School of Contemporary Dance, Martha Graham Dance Company a Graham for Europe). Od prvotného impulzu v roku 2012 (Virginie Mécène) sa partnerstvo rozvíjalo vďaka osobným väzbám autorky na newyorských pedagógov. Výsledkom boli pravidelné bratislavské workshopy a prednášky (Myra Woodruff, Christopher Dolder, Miki Orihara, Lorenzo Pagano), ktorých vrcholom sa stal projekt *Graham for Slovakia* (september 2026) pri príležitosti storočnice súboru.

Spolupráca priniesla slovenským študentom a pedagógom účasť na zahraničných kurzoch (Paríž, Benátky, Rím, Dallas), osem štipendií v New Yorku, ako aj získanie licencie na uvedenie repertoáru *Night Journey* na scéne SND. Príspevok zároveň reflektuje dlhodobý dopad týchto aktivít, vrátane medzinárodnej pedagogickej certifikácie absolventov KTT v zahraničí.

Kľúčové slová: technika Marthy Graham, Martha Graham School of Contemporary Dance, Katedra tanečnej tvorby VŠMU, Tanečné konzervatórium Evy Jaczovej, medzinárodná spolupráca, tanečné vzdelávanie, workshopy a štipendiá, Graham for Slovakia.

Mgr. art. Dominika Beňaková, ArtD. (Košice, 1987)

Je certifikovanou pedagogičkou techniky Marthy Graham. Vyštudovala tanečné umenie so zameraním na moderný tanec na VŠMU v Bratislave. V Martha Graham School of Contemporary Dance v New Yorku absolvovala dvojročné štúdium a v roku 2013 získala medzinárodný pedagogický certifikát. Dosiahla najvyššiu, štvrtú úroveň techniky Marthy Graham. V súčasnosti vyučuje túto techniku a tradičný Graham repertoár na Katedre tanečnej tvorby VŠMU. V roku 2016 ukončila doktorandské štúdium a získala titul Artis Doctor (ArtD.). Popri pedagogickej činnosti sa venuje choreografii, pričom dve jej diela získali ocenenia v Plzni v roku 2018. Viedla workshopy v Prahe a Lisabone a absolvovala tri odborné rezidencie a stáže v USA. Svoje poznatky o technike Marthy Graham pravidelne rozvíja a odovzdáva ďalším generáciám tanečníkov. V rokoch 2024 a 2025 vydala knihy *Svetové osobnosti moderného tanca I.* a *II.*

Mgr. art. Katarína Sninská, ArtD.

Prezentácia výsledkov programu Erasmus+ pre rozvoj Súkromného konzervatória na Zádielskej ulici v Košiciach

ABSTRAKT

Príspevok prezentuje výsledky a prínos medzinárodných spoluprác a projektov programu Erasmus+ pre rozvoj Súkromného konzervatória na Zádielskej ulici v Košiciach (SKKE). Hlavným cieľom školy v kontexte európskej integrácie umeleckých profesií je zvyšovať konkurencieschopnosť absolventov na domácom aj európskom trhu práce. Základy medzinárodnej konfrontácie položila škola už v roku 2005 nadviazaním partnerstva s holandskou univerzitou Codarts v Rotterdame. Od roku 2018 sa SKKE aktívne zapája do programov Erasmus+, pričom sa vyprofilovalo z projektového partnera na koordinátora mobilít pre odbory tanec a hudobno-dramatické umenie a v roku 2024 získalo dlhodobú akreditáciu Erasmus na obdobie 2024 – 2027. Príspevok približuje kľúčové benefity týchto aktivít, najmä výmenné stáže pod vedením pedagógov a umelcov z popredných európskych telies (napr. Nederlands Dans Theater, Cullberg Ballet či Ballet Frankfurt), ktoré žiakom umožňujú nadobudnúť reálnu skúsenosť z profesionálnej tanečnej praxe.

Kľúčové slová: Erasmus+, Súkromné konzervatórium v Košiciach, medzinárodná spolupráca, tanečné vzdelávanie, žiacke mobility, konkurencieschopnosť absolventov, Codarts Rotterdam, umelecká prax.

Mgr. art. Katarína Sninská, ArtD. (Košice, 1973)

Je choreografka, tanečná pedagogička, režisérka. V roku 1994 absolvovala štúdium tanca na Belgickej tanečnej akadémii v Antverpách, v roku 1996 ukončila štúdium choreografie a réžie baletu na Vysokej škole múzických umení v Bratislave a v roku 2011 doktorandské štúdium na VŠMU pod vedením Dagmar Hubovej.

Je spoluzakladateľkou Súkromného konzervatória, Zádielska 12 v Košiciach, kde pôsobí ako zástupkyňa riaditeľa a vedúca tanečného odboru, a Súkromnej základnej umeleckej školy VIVA v Košiciach, kde pôsobí ako riaditeľka. Vo svojej pedagogickej činnosti sa venuje najmä modernému tancu, metodike a didaktike tanečného vzdelávania, dejinám tanca a baletu a rozvoju umeleckej interpretácie.

Od roku 1994 sa venuje choreografickej tvorbe a spolupracovala s viacerými profesionálnymi divadlami a umeleckými inštitúciami, medzi ktoré patria Štátne divadlo Košice, Divadlo Thália, Staromestské divadlo, JAMU Brno a Slovenská televízia. Podieľala sa na tvorbe divadelných predstavení, muzikálov, tanečných projektov a rozprávkových inscenácií. V roku 2013 sa režijne a dramaturgicky podieľala na medzinárodnom projekte 4 ŽIVLY – festival medzinárodnej tanečnej spolupráce v Košiciach. V rokoch 2017 a 2019 pôsobila ako dramaturgička festivalu súčasného tanca New Dance Days v Košiciach.

Významnou súčasťou jej odbornej činnosti je rozvoj tanečného vzdelávania na Slovensku. V roku 2015 pôsobila ako odborná spolupracovníčka a konzultantka pri tvorbe Štátneho vzdelávacieho programu pre základné umelecké školy, kde bola autorkou obsahu pre predmet moderný tanec na II. stupni. V rokoch 2014 – 2026 publikovala odborné príspevky v rámci sympózia Tanečný kongres – Tanec.SK. V rokoch 2017 – 2024 bola členkou odbornej komisie Fondu na podporu umenia a v rokoch 2015 – 2019 viedla odbornú sekciu konzervatórií pri Asociácii súkromných škôl a školských zariadení Slovenska.

Od roku 2018 koordinuje medzinárodné vzdelávacie projekty Erasmus+ na Súkromnom konzervatóriu v Košiciach. Vo svojej práci rozvíja medzinárodnú spoluprácu, prepájanie umeleckého vzdelávania s profesionálnou praxou a vytváranie príležitostí na odborný rast žiakov a pedagógov.

PhDr. Mgr. et Mgr. art. Matúš Ivan, ArtD.

Medzi tradíciou a kultúrnym dialógom: výučba slovenského ľudového tanca v Mozambiku

ABSTRAKT

Medzinárodná spolupráca v tanečnom umení vytvára priestor na výmenu pedagogických skúseností, konfrontáciu umeleckých prístupov a nové možnosti interpretácie tradičných tanečných foriem. Príspevok reflektuje skúsenosti z pedagogickej mobility programu Erasmus+, ktorá sa uskutočnila v marci 2026 v Mozambiku. Cieľom je poukázať na prínos medzinárodnej spolupráce pre tanečné vzdelávanie a sprostredkovanie slovenskej tradičnej tanečnej kultúry v odlišnom kultúrnom prostredí. Výučba slovenského ľudového tanca prebiehala na vysokej škole Instituto Superior de Artes e Cultura (ISArC) a v profesionálnom umeleckom súbore Companhia Nacional de Canto e Dança (CNCD). Pedagogický proces zahŕňal osvojovanie základných pohybových princípov, rytmických štruktúr a vybraných tanečných foriem, pričom obsah a náročnosť výučby sa prispôsobovali pohybovým schopnostiam a interpretačným skúsenostiam účastníkov. Reflexia pedagogickej praxe poukázala na rozdiely medzi vysokoškolským tanečným vzdelávaním a profesionálnou interpretačnou činnosťou, ako aj na význam adaptabilného pedagogického prístupu. Príspevok poukazuje na medzinárodnú spoluprácu ako na obojstranný proces profesijného učenia, ktorý rozširuje pedagogické a umelecké skúsenosti, podporuje interkultúrny dialóg a podnecuje reflexiu vlastných prístupov k tanečnej tradícii.

Kľúčové slová: tanečné umenie, tanečná pedagogika, slovenský ľudový tanec, mozambická tanečná kultúra, medzikultúrny dialóg, medzinárodná spolupráca, Erasmus+

PhDr. Mgr. art. Matúš Ivan, ArtD. (Zvolen, 1987)

Vyštudoval Konzervatórium Jána Levoslava Bellu v Banskej Bystrici, odbor tanec. Pokračoval štúdiom etnológie a etnomuzikológie na FF UKF v Nitre, ktoré úspešne ukončil v roku 2011. V roku 2015 obhájil rigoróznu prácu na FF UCM v Trnave. V roku 2017 absolvoval magisterské štúdium v odbore tanečné umenie – pedagogika ľudového tanca na KTT HTF VŠMU, absolvoval doktorandské štúdium a v súčasnosti pôsobí ako pedagóg. S tancom začal ako 10-ročný v DFS Zornička vo Zvolene, kde pôsobil 6 rokov. Počas štúdia na konzervatóriu a vysokej škole tancoval 6 rokov vo FS Partizán v Slovenskej Ľupči, kde neskôr pôsobil ako tanečný pedagóg, asistent choreografa a umeleckého vedúceho. Ako profesionálny tanečník bol členom Vojenského folklórneho súboru Jánošík vo Zvolene. V roku 2012 bol zamestnaný v Matici slovenskej ako kultúrno-osvetový referent v Dome MS v Banskej Bystrici. V roku 2018 zastával funkciu riaditeľa SZUŠ v Bratislave. Už niekoľko rokov je aktívne činný vo folklórnom hnutí na Slovensku. Ako tanečný pedagóg pôsobil na ZUŠ v Nitre a Bratislave, ale aj na

konzervatóriách v Nitre a Zvolene. Je jedným z trojice autorov publikácie *Východiská k štúdiu ľudového tanca na Slovensku* (VŠMU, 2020) a autorom reflexií a odborných textov z oblasti ľudového tanca v periodikách *Tanec*, *Tempo* a *Ethnologia actualis*.

doc. Mgr. art. Jozef Meričko, ArtD.

Medzinárodný divadelný angažmán tanečného umelca – skúsenosti zo zahraničného divadelného pôsobenia vo Volksoper Wien

ABSTRAKT

Medzinárodný angažmán predstavuje významný faktor profesijného rozvoja tanečného umelca a súčasne vytvára priestor pre medzinárodnú spoluprácu. Zahraničné divadelné angažmány umožňujú tanečníkovi konfrontovať vlastné interpretačné a tvorivé schopnosti s rôznymi umeleckými tradíciami, pracovnými metódami a organizačnými modelmi profesionálnych divadiel. Cieľom príspevku je analyzovať význam zahraničného divadelného pôsobenia z pohľadu profesijného rozvoja tanečného umelca a poukázať na jeho prínos pre umeleckú tvorbu, interpretačný rast a medzinárodnú spoluprácu v oblasti tanečného umenia. Príspevok vychádza z reflexie vlastných skúseností autora získaných počas pôsobenia v zahraničnom divadle a využíva metódu kvalitatívnej analýzy profesijnej praxe doplnenú o porovnávanie rozdielnych umeleckých a pracovných prístupov. Získané skúsenosti zároveň predstavujú dôležitý potenciál pre ich následný prenos do pedagogickej aj umeleckej činnosti v domácom prostredí. Príspevok zdôrazňuje význam medzinárodnej umeleckej skúsenosti ako nástroja zvyšovania kvality umeleckej tvorby, rozvoja profesionálnej identity tanečného umelca a posilňovania medzinárodnej spolupráce medzi umeleckými inštitúciami.

Kľúčové slová: medzinárodný angažmán, tanečný umelec, profesijný rozvoj, zahraničné divadlo, interpretačný rast, medzinárodná spolupráca, umelecká tvorba, pedagogická činnosť.

doc. Mgr. art. Jozef Meričko, ArtD. (Humenné, 1961)

V sezóne 1979/1980 bol členom Ukrajinského národného divadla. Po absolvovaní základnej vojenskej služby vo Vojenskom umeleckom súbore nastúpil do Slovenského národného divadla. Ako člen a neskôr sólista Baletu SND (1982 – 1990) stvárnil postavy a tanečné roly v baletoch: *Labutie jazero* (pas de trois), *Otello* (Cassio, Brabantio), *Revízor* (Mešťanosta), *Večný Orfeus* (Hades), *Špalíček* (Černokňažník), *Netopier* (Gabriel), *Carmen* (Escamillo), *Zázračný mandarín* (Pasák), *Dafnis a Chloe* (Dorkon) a v operách: *Faust a Margaréta*, *Carmen*, *Rusalka*. V rokoch 1990 – 1999 bol angažovaný v baletnom súbore Wiener Volksoper (Rakúsko), kde vytvoril postavy a tanečné roly v baletoch: *Aschenbrödel*, *Coppélia*, *Der Karneval der Tiere*, *Bolero*, *Dance! dance! dance!*, *Tausendundeine Nacht* a v muzikáloch: *La cage aux folles*, *Kiss Me, Kate*, *My Fair Lady*. Pedagogiku tanca absolvoval na Katedre tanečnej tvorby VŠMU v rokoch 1988 – 1993 a doktorandské štúdium v rokoch 2006 – 2008. Následne pôsobil na Katedre tanečnej tvorby ako odborný asistent a zároveň zastával funkciu tajomníka Katedry tanečnej tvorby VŠMU. V roku 2014 habilitoval na docenta. V rokoch 2009 až 2023 s krátkym prerušením zastával funkciu prodekana pre štúdium na HTF VŠMU.

Mgr. art. Lukáš Bobalik

Adaptabilita a odolnosť v súčasnom tanci: Úloha medzinárodnej spolupráce vo výučbe

ABSTRAKT

Hosťovanie etablovaných tvorcov a tvorkýň na akademickej pôde a medzinárodné mobility významne prispievajú k rozvoju tvorivej praxe i umelecko-pedagogického výskumu. Príspevok sumarizuje analýzu troch prípadových štúdií, ktoré skúmali požiadavky na performatívny výkon v choreografických dielach realizovaných zahraničnými choreografkami z profesionálneho prostredia, ktoré v akademických rokoch 2024 – 2026 spolupracovali so študentstvom Katedry tanečnej tvorby VŠMU. Odlišné stratégie tvorby a práce s telom rozvíjajú u budúcich tanečných umelcov a umelkýň adaptabilitu a odolnosť ako základné predpoklady udržateľnosti profesionálnej kariéry. Navrhované udržiavacie tréningy pre potreby konkrétnej umeleckej praxe opakovane potvrdzujú, že somatický prístup k pohybu predstavuje kľúčový pilier optimálnej psychofyzickej pripravenosti na performatívny výkon v súčasnom tanci aj napriek špecifickým požiadavkám jednotlivých choreografií.

Kľúčové slová: psychofyzická pripravenosť, udržiavací tréning, umelecko-pedagogický výskum, medzinárodná mobilita a udržateľnosť kariéry.

Mgr. art. Lukáš Bobalik (Bardejov, 1994)

Je absolventom Tanečného konzervatória Evy Jaczovej a VŠMU v Bratislave, kde v súčasnosti pôsobí ako doktorand. Ako interpret participoval v inscenáciách iných choreografov (*d-BODY-m*, *Inbetween*, *Endless Shift*, *Indigo*, *Sen*, *Denníky dotyku*, *Millennial Magic Mirror*, *Niveau stable*, *Body of many*, *Dychotéka*, *Príbeh*). Choreograficky spolupracoval na divadelných produkciách *Búrlivé výšiny* (DJP Trnava), *Hamlet* (Prešporské divadlo) a spoluautorsky s o. z. mimoOs (*Another song in silence*, *Moving Mountains*) a Move-you (*Bója up the shade*). Pravidelne hosťuje ako lektor letných tanečných kurzov Danceana, pričom sa podieľal aj na tvorbe edukačného materiálu pre pedagógov tanca. Skúma problematiku psychofyzickej pripravenosti tanečníkov a tanečníc s osobitným dôrazom na udržateľnosť tanečnej kariéry na nezávislej scéne súčasného tanca. Jeho tvorbu *Timeout Burnout* (M. Hriešik) a *Light Work* (M. Hriešik a D. Tomečková) charakterizuje inovatívne prepojenie funkčného pohybu a tanca s presahom do športu a práce s objektom. Je zakladateľom platformy T-O-K, ktorej cieľom je vytvárať prostredie na posilňovanie profesijných kompetencií a dlhodobú podporu tanečníkov a tvorcov prostredníctvom vzdelávacieho konceptu „Dlhodobo udržateľný rozvoj v tanci“.

Mgr. art. Elena Chetvernya

Letné tanečné workshopy na Slovensku v roku 2026 v kontexte medzinárodnej spolupráce

ABSTRAKT

Príspevok sa venuje letným tanečným workshopom na Slovensku v roku 2026 v kontexte medzinárodnej spolupráce. Jeho cieľom je priblížiť význam zahraničných lektorov pre vzdelávanie mladých tanečníkov a reflektovať prínosy aj obmedzenia intenzívnej workshopovej výučby. Na príkladoch projektov Danza Mea, Danceana a Summer Ballet Academy Martina Wintera predstavuje ich organizátorov, obsahové zameranie a zahraničné osobnosti zapojené do výučby. Vychádza z informácií o podujatiach, vlastnej pedagogickej skúsenosti autorky a výpovedí študentov. Pozornosť venuje rozvíjaniu tanečných a interpretačných schopností, ďalšiemu vzdelávaniu pedagógov a možnostiam výmeny skúseností v medzinárodnom prostredí. Pedagogická reflexia sa sústreďuje na klasický tanec a repertoár, najmä na primeranosť učiva veku a pripravenosti študentov, postupnosť osvojovania techniky a význam individuálnej spätnej väzby. Príspevok zdôrazňuje potrebu konzultovať výber workshopu s pedagógom a posudzovať jeho prínos podľa konkrétnych podmienok výučby. Zároveň poukazuje na význam slovenských organizátorov pri vytváraní príležitostí na spoluprácu so zahraničnými odborníkmi.

Kľúčové slová: tanečné workshopy, medzinárodná spolupráca, tanečné vzdelávanie, zahraniční lektori, klasický tanec, pedagogická reflexia.

Mgr. art. Elena Chetvernya (Voronež, 1976)

Absolvovala štúdium klasického tanca na Voronežskom choreografickom učilišti v roku 1994 v triede národnej umelkyne ZSSR Nabili Valitovej a v roku 2024 štúdium tanečného umenia na Vysokej škole múzických umení v Bratislave pod vedením prof. Mgr. art. Iriny Čiernikovej, ArtD. V súčasnosti je študentkou doktorandského štúdia na Hudobnej a tanečnej fakulte VŠMU. Pôsobila v divadlách vo Voroneži, Ústí nad Labem a Plzni, v rokoch 2001 – 2017 ako sólistka baletu Štátneho divadla Košice. Stvárnila hlavné a sólové postavy klasického aj súčasného repertoáru. Je držiteľkou Ceny Literárneho fondu a dvoch prémií Literárneho fondu. Od roku 2018 vyučuje klasický tanec a koncertnú a scénickú prax na Tanečnom konzervatóriu Evy Jaczovej v Bratislave. Jej žiaci získali ocenenia na medzinárodných tanečných súťažiach. Pôsobila aj ako lektorka letnej tanečnej školy Danza Mea a letných kurzov Summer Ballet občianskeho združenia Priatelia baletu a má skúsenosti s prácou v súťažných porotách.